

KURIER Popularny

Rok II

Łódź, sobota 12 stycznia 1946 r.

Nr 12 (76)

Ludność cywilna żąda zadośćuczynienia oświadczający ONZ

LONDYN, (AFP). Wybrany na przewodniczącego O.N.Z. belgijski minister spraw zagranicznych Speak, wygłosił improwizowane przemówienie, które rozpoczął od złożenia hołdu prezydentowi Rooseveltowi. „Wśród znajdujących się na sali delegatów chcemy szczególnie powitać tę, która nosi to znakomite i najbardziej cenne nazwisko” — powiedział min. Speak, zwracając się do pani Roosevelt.

O ufnosć i współpracę

„Dzieło rozpoczęte przez nas wczoraj nie jest dziełem podjętym po raz pierwszy. Ale pierwsza próba nie była udana. Idealna Liga Narodów przed 25 laty był szlachetny, a ludzie, którzy go postawili byli ludźmi dobrej woli. Ale między jedną a drugą wojną światową nie udało się stworzyć atmosfery międzynarodowej ufnosci i współpracy, a to właśnie jest nam potrzebne, stwierdził dalej mówca. Jeśli da nam się stworzyć tę atmosferę międzynarodową, jeśli prócz tego zdobędziemy się na dobrą wolę i dobrą wiarę — to możemy osiągnąć nasz cel. System przyjęty w San Francisco, który poświęca przewagę wiel-

Aby uniknąć nieporozumień

LONDYN, (AFP). — Po mowie min. Speaka delegat Ukrainy Manuilski skrytykował sposób w jakim dokonano wyboru przewodniczącego ONZ. „Konstatuję z przykrością powiedział że przewodniczący Zuleita zastosował system wyborów zarzucony przez większość państw. Tajność wyborów może tylko obniżyć prestige zgromadzenia. Wybory powinny być przeprowadzone w taki sposób, ażeby dać możliwość wysunięcia innych kandydatów i debatowania nad poszczególnymi. Taka procedura pozwoliłaby uniknąć w przyszłości wielu nieporozumień.

LONDYN, — Korespondent De Gerville donosi, że w kuluarach ONZ głównym tematem rozmów jest wybór min. Speaka na przewodniczącego O.N.Z. Ogólnie panuje zdanie, że należy potraktować wybór przewodniczącego jako prostą formalność a nie nadawać jej charakteru politycznego. Panuje przekonanie, że należało raczej stworzyć warunki wolnego wyboru niż pozwolić na to, żeby zaistniały w ONZ różnice zdań.

Zupełna zgoda cechuje wszystkich na punkcie innego zagadnienia, mianowicie przy wyborze członków do Rady Bezpieczeństwa. Zasada, która brana tu jest pod uwagę, to według na to, że wchodzi tu w grę względy geograficzne, delegaci powinni reprezentować państwa z różnych stron świata. Najczęściej wymienia się dla obszaru Ameryki Brazylię i Kolumbię, dla

Kto będzie sekretarzem generalnym

LONDYN, (AFP). — W kołach dyplomatycznych odbywają się dyskusje w sprawie obsadzenia stanowiska sekretarza generalnego zgromadzenia. Wśród kandydatów wysuwają się na czoło: ambasador kanadyjski w Waszyngtonie Pearson, ambasador jugosłowiański w Waszyngtonie Simich i b. brytyjski minister spraw zagranicznych Eden. Meksykańska delegacja zaproponowała na podobnym posiedzeniu zgromadzenia, aby wybory wiceprzewodniczących 7 komisji organizacji odbyły się przez aklamację. Poprawka meksykańska została przyjęta 16 głosami przeciw 9. Holenderski minister spraw zagranicznych dr. Van Kleffem zaproponował, aby Chiny, Francja, Ameryka Południowa, Związek Radziecki, Wielka Brytania, Stany Zjednoczone i Wenezuela otrzymały prawo wyznaczenia zastępców spośród delegatów. Zgromadzenie zgodziło się na propozycję delegata holenderskiego.

nie myśląc, aby można było rozpocząć naszą pracę nie wspominając imienia Roosevelta i nie stwierdzając raz jeszcze, że jego śmierć, która okryła nas żałobą jest dla nas niepowetowaną stratą. Słowa mówcy przyjęte były burzą oklasków.

kich państw na rzecz ogółu, powinien być przyjęty i przez nas. Liczymy przede wszystkim na dobrą wolę wielkich państw. Wyszliśmy z wojny zwycięscy, ale zniszczeni. Była to wojna niepodobna do innych. Toczyła się nie o terytoria, lecz o najsłabszą i najniebezpieczniejszą ideę ludzkości — porwała w swój wir całe narody. Ludność cywilna na równi z wojskiem poniosła ofiary i żąda dziś zadośćuczynienia. Ufając w powodzenie waszej pracy powierzam wam ludzkość dzieło pokoju” — zakończył Speak.

Mowa ministra belgijskiego skończyła się o godz. 10.40 poczym została przełożona na język angielski.

Polska w Radzie Bezp.

Wybór Kanady i Belgii napotyka na wiele zastrzeżeń, natomiast wybór Polski wydaje się niemal zapewniony ze względu na to, że jest ona krajem, który oparł się pierwszy agresji niemieckiej, a także dla-

tego, iż ze znanych przyczyn Polska nie mogła być reprezentowana na konferencji w San Francisco.

Ogólne zaciekawienie budzą wybory do

sekretariatu ogólnego, gdyż jest to moment kiedy może znowu wystąpić albo różnica zdań albo też, co jest spodziewane — dążność do kompromisu.

Obiektywny przewodniczący

LONDYN, (AFP). — Korespondent Allary, donosi, że wczoraj wieczorem przewodniczący Speak wyraził w rozmowie z delegatem Gromyko ubolewanie, że nie uzyskał głosów sowieckich, przy czym zapewnił, że postara się na stanowisku przewodniczącego zachować całkowitą obiektywność i bezpartijność i sam wolałby, żeby Belgia miała miejsce w Radzie Bezpieczeństwa niż prezesura zgromadzenia.

Norwegia, której kandydat nie przeszedł wczoraj, jako kandydat na prezesa ONZ będzie miała najprawdopodobniej delegata w Radzie, albo fotel przewodniczącego w sekretariacie generalnym.

Polacy przewodniczą Komisjom ONZ

LONDYN, (Associated Press). — Dymitr Manuilski, min. spraw zagran. Ukrainy został wybrany na przewodniczącego Komisji dla spraw politycznych, której zadaniem jest kontrola zbrojeń. Wacław Konderski, członek delegacji polskiej, został przewodniczącym Kom. Ekonom. W ten sposób prezesury dwóch komitetów, które uważane są ogólnie za najważniejsze, obsadzone są przez reprezentantów państw Europy wschodniej. Wybór Manuilskiego i Konderskiego nie napotkał sprzeciwu.

LONDYN, (PAP). — Przewodniczący Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych Henryk Speak zaproponował, aby delegaci Chin, Filipin, Francji, Danii, Białorusi, Paragwaju, Arabii i Turcji zostali wybrani do komisji mandatowej. Na przewodniczą-

Zgromadzenie dokona również wyboru 7 wiceprezydentów, a raczej dwóch, gdyż pięć miejsc zajętych jest przez wielkie mocarstwa.

Obecność w Londynie 51 ministrów spraw zagranicznych pozwoli na załatwienie szeregu zagadnień, które czekają rozwiązania. I tak np. Wielka Brytania zwróciła się z notą do USA, ZSRR i Francji w sprawie podjęcia prac nad traktatem włoskim. Nieobecność Wyszyńskiego, który oczekiwany jest lada dzień, utrudnia rozwiązanie szeregu problemów, w których Rosja ma głos.

cego komisji Speak wysunął kandydata duńskiego ministra spraw zagranicznych Rasmussena.

Minister spraw zagranicznych R.P. Wincenty Rzymowski został jednogłośnie wybrany przewodniczącym komisji gospodarczo-finansowej. Przewodniczącym komisji dla spraw społecznych i kulturalnych został wybrany premier Nowej Zelandii Fraser. Przewodniczącym komisji powierniczej został ambasador Urugwaju w Londynie dr. Maceachan. Przewodniczącym komisji administracyjnej został delegat syryjski El Khoury, komisji prawniczej — delegat Panamy dr. Jimenez. Komisja prawnicza będzie łącznikiem między zgromadzeniem a międzynarodowym trybunałem.

Siodła z ludzkiej skóry zeznania świadków w Norymberdze

NORYMBERGA (PAP). W dalszym ciągu oskarżenia przeciwko Halmarowi i Schachtowi, amerykański prokurator Brady Bryson na piątkowym posiedzeniu trybunału oświadczył, że w styczniu 1937 roku Schacht, w rozmowie z ambasadorem amerykańskim Daviesem zaznaczył, iż zwrócił kolonii niemieckich jest warunkiem, pod którym hitlerowcy zgodziliby się na propozycje angielskie i francuskie zaprzestania zbrojeń w Europie i utworzenia nowej, zdolnej do pracy ligi narodów. W 11 miesięcy później ambasador amerykański w Berlinie Dodd zapisał w swoim pamiętniku: „Schacht zaryzykuje wojnę celem zdobycia nowych terenów w Europie. Chociaż nienawidzi on dyktatury Hitlera, to gotów jest jednak jak i wszyscy wybitni Niemcy, doprowadzić nawet do wojny, byleby wejść w posiadanie nowych ziem. Woleliby oni uczynić to w sposób pokojowy, lecz zdecydowali się nawet na wojnę, o ile będą mieli pewność, że Stany Zjednoczone nie wystąpią”.

Bryson odczytuje memorandum, skierowane przez Schachta, który był wówczas dyrektorem banku państwa, do Hitlera, stwierdzające, iż dyrektorzy banku Rzeszy zdają sobie doskonale sprawę, że można prowadzić z powodzeniem politykę zagraniczną tylko opierając się o silną armię. Wobec tego bank Rzeszy zdecydował się wziąć na siebie odpowiedzialność za finansowanie zbrojeń, mimo iż stanowi to groźbę dla stabilizacji waluty. Przewodniczący trybunału Lawrence zwrócił uwagę prokuratorowi, iż powinien odczytać również takie wyjątki z memorandum, które wskazują, że Schacht nie zgadzał się we wszystkim z reżimem hitlerowskim. Prokurator Bryson dodaje od siebie, że najbliższym celem polityki zagranicznej Rzeszy była aneksja Austrii i Czechosłowacji.

Schacht był zdania, że należy podtrzymać handel zagraniczny celem otrzymania niezbędnych surowców dla dobrobytu Niemiec; Goering natomiast opowiedział się za samowystarczalnością. Kiedy Hitler stanął po stronie Goeringa, Schacht obraził się i wycofał się z pracy, nigdy jednak nie zapomniał Goeringowi, że osmielił się ingerować w dziedzinę ekonomiczną. Goering stwierdził na posiedzeniu rady ministrów w maju 1936 roku, że wszystkie sprawy gospodarcze powinny być rozpatrywane pod kątem widzenia zbliżającej się wojny. Podczas śledztwa Schacht scharakteryzował w ten sposób swoją ostatnią rozmowę z Goeringiem w sprawie współpracy ich resortów: „Goering był gotów zgodzić się na niektóre moje propozycje pod warunkiem, że on będzie wydawał rozkazy. Schacht oświadczył: „Rozkazy będzie pan wydawał memu następcy, a nigdy mnie”.

Prokurator amerykański por. marynarki Maltzer udowodnił, że następca Schachta jako minister gospodarki narodowej Walter Funk był nie tylko autorytetem gospodarczym partii hitlerowskiej i jednym z najbliższych doradców Hitlera, ale również łącznikiem między partią a wielkim przemysłem, który finansował zamierzenia Hitlera. Podczas przesłuchania w październiku r. t. b. Funk oświadczył, iż przynajmniej do winy wydania rozporządzeń, skierowanych przeciwko Żydom, czego później gorzko żałował.

Następuje przesłuchanie świadka oskarżenia przeciwko Rosenbergowi i Frickowi Funkowi, Kaltenbrunnerowi i Sauckelowi łącznie. Świadkiem tym jest czeński chirurg dr. Franz Blaha, który był więźniem obozu koncentracyjnego w Dachau od r. 1941 do 1945. Opowiada on o eksperymentach, robionych na więźniach, wskutek których zmarło około 300 osób. Zamrażano ludzi przy 25 stopniach nro-

zu. Robiono punkcje wątroby i stosowano wysokie ciśnienie powietrza.

Blaha stwierdza, iż sam zmuszony był obdzierać ze skóry Węgrów i cyganów, zabitych strzałem w kark lub uderzeniem w głowę, aby skóra pozostała nienaruszona. Ze skóry bowiem robiono siodła, spodnie do konnej jazdy oraz torebki damskie. Blaha twierdzi, że był świadkiem, jak wpychano do pieców krematoryjnych ludzi, którzy jeszcze oddychali. W ciągu kwietnia 1945 r. na oczach świadka rozstrzelano 94 dostojników radzieckich i 2 francuskich generałów.

Podczas gdy Blaha wymienia nazwiska wybitnych hitlerowców, którzy zwiędali obóz w Dachau, rozgrywa się ożywcze sceny na sali sądowej. Stwierdziwszy iż Himmler i Borman przyjeżdżali do Dachau, Blaha wymienia również b. ministra pracy Fricka. Frick zrywa się z ławy oskarżonych, wymachuje rękoma i woła „nein” po czym pelen złości pisze kartkę, przeznaczoną dla swego obrońcy. Rosenberg i Funk, których również wymienia dr. Blaha, protestują potężnym głosem. Sauckel protestuje głośno i również wysyła kartkę do swego obrońcy.

Dr. Blaha twierdzi dalej, że prawie codziennie przyjeżdżał do Dachau dla rozrywki ktoś z wybitnych przywódców partii. Na zapytanie prokuratora radzieckiego i francuskiego Blaha oświadczył, że jeden z rozstrzelanych generałów francuskich był bliskim krewnym gen. de Gaulle'a. Obrońcy Rosenberga i Fricka stwierdzają, że ich klienci nie byli nigdy w Dachau, lecz Blaha utrzymuje swoje zeznania.

Przewodniczący sądu Lawrence oświadczył, iż w sobotę odbędzie się posiedzenie niejawnego trybunału. Następne posiedzenie publiczne odbędzie się w poniedziałek rano.

